

Brussel, 25.5.2016
SWD(2016) 167 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

SAMENVATTING VAN DE EFFECTBEOORDELING

bij

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad

betreffende grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten

{ COM(2016) 285 final }
{ SWD(2016) 166 final }

Samenvatting

Effectbeoordeling inzake grensoverschrijdende pakketbezorging

A. Actie is nodig

Waarom? Welk probleem wordt hiermee aangepakt?

De hoge prijzen die webhandelaren en consumenten moeten betalen voor grensoverschrijdende bezorging, met name in afgelegen gebieden en in het geval van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), belemmeren de grensoverschrijdende elektronische handel. Die hoge prijzen worden veroorzaakt door de relatief grote belemmeringen voor de markttoegang, die de ontwikkeling van concurrentie met brede geografische dekking kunnen beperken, en door het verzenden van kleine volumes, waardoor de verzender een zwakkere onderhandelingspositie heeft, wat leidt tot hogere prijzen en minder beschikbare bezorgingsmogelijkheden voor kleine webhandelaren en particulieren. Bovendien leidt het beperkte mandaat van veel nationale regelgevende instanties om toezicht te houden op de markt voor grensoverschrijdende pakketbezorging tot een gebrek aan informatie om mogelijke tekortkomingen van de markt of andere bezorgdheden over de regelgeving te kunnen constateren. Handelaren en consumenten zijn ook onvoldoende geïnformeerd over de bezorgingsmogelijkheden die zij ter beschikking hebben. Verschillen tussen de lidstaten inzake het toepassingsgebied van de universeledienstverplichting wijzen erop dat de richtlijn postdiensten (97/67/EG)¹ op zichzelf onvoldoende is om te waarborgen dat de prijzen voor de diensten die voor elektronische handel worden gebruikt betaalbaar zijn.

Wat is het doel van dit initiatief?

De doelstellingen zijn het toezicht door de regelgever doeltreffender maken, de beschikbaarheid en de prijs van verschillende grensoverschrijdende bezorgdiensten transparanter maken en de concurrentie bevorderen. Zo zouden de prijzen moeten dalen die individuele consumenten en kleinere webwinkels, met name in afgelegen gebieden, moeten betalen voor grensoverschrijdende pakketbezorging. De kwaliteit van de grensoverschrijdende bezorgdiensten wordt afzonderlijk aangepakt.

Wat is de meerwaarde van maatregelen op EU-niveau?

Zonder een gecoördineerde aanpak op EU-niveau en met louter maatregelen op nationaal niveau zullen de hierboven genoemde grensoverschrijdende kwesties naar verwachting niet kunnen worden aangepakt. De verschillende benaderingen of interpretaties van het huidige regelgevingskader (met name de richtlijn postdiensten) hebben geleid tot ongelijke mededingingsvoorwaarden voor exploitanten van bezorgdiensten die in verschillende lidstaten actief zijn en tot ongelijke niveaus van bescherming voor kmo's en burgers die van de (digitale) eengemaakte markt willen profiteren. Individuele lidstaten kunnen de belemmeringen voor de interne markt niet doeltreffend aanpakken, aangezien trans-Europese bezorgnetwerken onder meerdere rechtsgebieden vallen.

B. Oplossingen

Welke wetgevende en niet-wetgevende beleidsmaatregelen zijn overwogen? Heeft een bepaalde optie de voorkeur? Waarom?

Aangaande prijstransparantie en regelgevende bevoegdheden zijn verschillende opties onderzocht. De voorkeursoptie is:

- 1) de transparantie vergroten door de prijzen van geselecteerde producten van verschillende aanbieders van grensoverschrijdende bezorgdiensten bekend te maken onder een speciale rubriek van de Europa-website van de Commissie en door de nationale regelgevende instanties te verplichten de betaalbaarheid daarvan te beoordelen;
- 2) het toezicht door de regelgever verbeteren door te verduidelijken dat alle aanbieders van pakketbezorgdiensten (vanaf een bepaalde omvang) bij de nationale regelgevende instanties een reeks statistische basisgegevens moeten indienen;
- 3) de concurrentie bevorderen door toegang voor derden tot de grensoverschrijdende netwerken en multilaterale prijsvereenkomsten van nationale postbedrijven verplicht mogelijk te maken.

Andere onderzochte en afgewezen opties waren onder meer een grotere transparantie van de individueel overeengekomen prijzen en/of de door webhandelaren aan exploitanten van bezorgdiensten betaalde prijzen, alsmede een voorafgaande kennisgeving (aan de regelgevende instanties) van prijswijzigingen.

Een op zichzelf staande verordening maakt een snelle uitvoering van gerichte en rechtstreeks toepasselijke voorschriften mogelijk en gaat versnippering tegen. Met uniforme voorschriften zullen alle marktdeelnemers rechtszekerheid krijgen. Door niet-wetgevende maatregelen, bijvoorbeeld het stappenplan voor de voltooiing van de interne markt voor pakketbezorging² uit 2013, is de betaalbaarheid of het toezicht door de regelgever tot op heden niet verbeterd. Gezien de snelle veranderingen in bepaalde delen van de markt en de beperkte marktkennis wordt geen prijsregulering voorgesteld.

Wie steunt welke optie?

¹ Als gewijzigd bij de Richtlijnen 2002/39/EG en 2008/6/EG.

² COM(2013) 886 final.

Webhandelaren en consumenten steunen maatregelen die de prijzen doen dalen. Nationale postbedrijven zijn tegen maatregelen van regelgevende aard en zijn van mening dat de markten concurrentieel zijn. De bedrijfstak van de expresbezorgdiensten wil een harmonisering van de regelgevingskaders, maar staat kritisch tegenover meer toezicht door de nationale regelgevende instanties. De nationale regelgevende instanties erkennen het huidige gebrek aan marktgegevens, maar waarschuwen voor nieuwe ex-antebevoegdheden. Het Europees Parlement heeft opgeroepen evenwichtige en doelgerichte maatregelen te nemen. De lidstaten willen geen prijsregulering.

C. Gevolgen van de voorkeursoptie

Wat zijn de voordelen van de voorkeursoptie (indien van toepassing, anders van de belangrijkste opties)?

Met een betere marktkennis zullen de nationale regelgevende instanties beter op de markt kunnen toezien en in staat zijn om de ontwikkelingen van de markt te volgen. Door middel van de website met prijzen en de beoordeling van de betaalbaarheid door de nationale regelgevende instanties worden (te) hoge prijzen onder de aandacht gebracht en wordt druk gecreëerd om redelijkere prijzen aan te bieden. Met name kleine webwinkels en de consumenten zullen daarvan profiteren. Exploitanten van bezorgdiensten zullen kunnen profiteren van een stijging van de vraag naar grensoverschrijdende bezorgdiensten. Toegang tot multilaterale overeenkomsten zal exploitanten van bezorgdiensten helpen bij het betreden van de markt en zal de kosten van de nationale postbedrijven doen dalen.

Wat zijn de kosten van de voorkeursoptie (indien van toepassing, anders van de belangrijkste opties)?

De geraamde kosten bedragen minder dan 500 000 euro (221 000 euro voor de regelgevende instanties, 20 000 euro voor de nationale postbedrijven en 170 000 euro voor andere exploitanten van bezorgdiensten), op basis van het EU-standaardkostenmodel en de statistische ervaring van de Commissie.

Wat zijn de gevolgen voor bedrijven, kmo's en micro-ondernemingen?

Met dit voorstel wordt een daling van de prijzen van bezorgdiensten beoogd, waardoor kleine webhandelaren meer kunnen verkopen. Exploitanten van bezorgdiensten met minder dan vijftig werknemers die in slechts één lidstaat zijn gevestigd, zullen van de verplichting om gegevens in te dienen bij de nationale regelgevende instanties worden vrijgesteld.

Zijn er significante gevolgen voor de nationale begrotingen en overheden?

De lidstaten kunnen te maken krijgen met extra kosten indien de nationale regelgevende instanties via de nationale begroting worden gefinancierd en extra middelen nodig hebben.

Zijn er nog andere significante gevolgen?

Nee. Exploitanten van bezorgdiensten uit derde landen die diensten willen aanbieden in de EU moeten aan dezelfde voorschriften voldoen.

D. Follow-up

Wanneer wordt dit beleid geëvalueerd?

Twee jaar na de goedkeuring van de verordening zal een verslag worden uitgebracht met een evaluatie van de verordening en de geboekte vooruitgang met betrekking tot andere initiatieven voor de voltooiing van de eengemaakte markt voor pakketbezorging.